

**พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร
กรมธุรกิจพลังงาน***
**BUDDHIST INTEGRATION FOR WORK PERFORMANCE EFFICIENCY
PROMOTION OF PERSONNEL OF DEPARTMENT
OF ENERGY BUSINESS**

อรรถพล เสือคำรณ, สุรพล สุษะพรหม, เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง
Atthaphon Suekhamron, Suraphon Suyaphrom, Kiettisak Sukluang
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Corresponding Author E-mail: tiger.2499@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน และนำเสนอรูปแบบพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 192 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ การวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้สำคัญ จำนวน 18 รูปหรือคน และการสนทนากลุ่มเฉพาะจำนวน 10 รูปหรือคน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน อยู่ในระดับมาก 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน พบว่า สมรรถนะของบุคลากร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้ร้อยละ 26.4 และหลักผล 4 ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้ร้อยละ 68.8 3. รูปแบบพุทธบูรณาการ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร มีปัจจัยพื้นฐาน คือ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากร นำมาบูรณาการหลักพุทธธรรม คือ หลักผล 4 ประกอบด้วย 1. ปัญญาผล กำลังความรู้ 2. วิริยผล นำสู่ปฏิบัติ 3. อนุวัชผล ซื่อสัตย์สุจริต 4. สังคหะผล มีจิตอาสา

คำสำคัญ: พุทธบูรณาการ; ประสิทธิภาพ; การปฏิบัติงาน

*Received June 9, 2023; Revised June 27, 2023; Accepted June 29, 2023

Abstracts

This research article aims to study the efficiency of work performance. Factors Affecting Performance and presented an integrated Buddhist model to enhance the operational efficiency of personnel of the Department of Energy Business. The research model is an integrated approach. Quantitative research using questionnaires. Collected data from a sample of 192 people. Data were analyzed by social science software packages. The qualitative research method used in-depth interviews with 18 key informants or people and focus group discussions with 10 photos or people. Data were analyzed by descriptive content analysis.

The results of the research showed that: 1. The overall performance of Department of Energy Business personnel and each aspect consisted of: Focus on Achievement Good service the accumulation of professional expertise, ethics, and collaboration is at a high level. 2. Factors affecting the performance of Department of Energy Business personnel It was found that the performance of personnel affected the operational efficiency by 26.4 percent and the physical strength principle 4 affected the operational efficiency by 68.8 percent. 3. Integrated Buddhist model to promote the performance efficiency of Department of Energy Business personnel It was found that the performance of personnel has a fundamental factor, namely the development of personnel stability, integrating the principles of Buddhadharma, namely the 4 physical principles, consisting of 1. Wisdom, strength, knowledge, 2. Viriyapala, put into practice, 3. Anwatchapala, honesty and integrity. 4. Sangha Phala has volunteer spirit.

Keywords: Buddhist Integration; Efficiency; Work Performance

บทนำ

ปัจจุบันสังคมและเศรษฐกิจโลกพัฒนาอย่างรวดเร็วทำให้องค์กรต่าง ๆ ต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศนทั้งในด้านการบริหารและการจัดการเพื่อความอยู่รอดขององค์กร การที่องค์กรจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยด้วยกัน ทฤษฎากรบุคคลก็ถือว่าเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่มีส่วนช่วยในการผลักดันให้องค์กรสามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็น

กำลังสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวไปข้างหน้า จึงถือได้ว่าทรัพยากรบุคคลเปรียบดังชุมทรัพย์ที่มีค่า ซึ่งหากมองในด้านการบริหารให้องค์กรมีความเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนขององค์กรยังมีสิ่งสำคัญที่ควรดำเนินงานควบคู่กันไปด้วย (วิลาวรรณ รพีพิศาล, 2549)

การนำหลักธรรมมาใช้พัฒนาบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน การปฏิบัติงานตามหลักพระ 4 อันได้แก่ (1) ปัญญาพระ กำลังความรู้ (2) วิริยะพระ นำสู่การปฏิบัติ (3) อดิเรกพระ ซื่อสัตย์สุจริต (4) สังคหพระ มีจิตอาสา (อง.จตุกก. (ไทย) 21/154/215) สามารถสร้างจิตสำนึกโดยให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน ส่งเสริมให้มีการเคารพซึ่งกันและกันทั้งต่อหน้าและลับหลังมีการอบรมวินัยแก่ผู้ปฏิบัติงานอยู่เสมอ สร้างความร่วมมือในการช่วยเหลือผู้ที่มีความเดือดร้อน ส่งเสริมการปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบวินัย (ประกาศิต ชัยรัตน์, 2560)

ดังนั้นในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นหนึ่งในบุคลากรของกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมสื่อสารในองค์กรของกรมธุรกิจพลังงานกระทรวงพลังงาน” เพื่อศึกษาว่าบุคลากรของกรมธุรกิจพลังงานมีพฤติกรรมสื่อสารภายในองค์กรและมีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการสื่อสารเพื่อการประสานงานภายในองค์กรอย่างไรซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงประสิทธิภาพและพัฒนาการสื่อสารภายในองค์กรต่อไป (ทิพยาภา น้อยสกุล, 2553)

จะเห็นได้ว่าในการบริหารองค์กรนั้น บุคลากรถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญหลัก เพราะในตัวบุคลากรสิ่งที่องค์กรคาดหวังก็คือ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่สามารถตอบสนองพันธกิจขององค์กรและตอบสนองความต้องการของประชาชน เพราะในการปฏิบัติงานนั้นจะมีประสิทธิภาพไม่ได้ถ้าหากว่าการปฏิบัติงานนั้นไม่มีประสิทธิผล ซึ่งหมายความว่า การปฏิบัติงานจะไม่บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้และในขณะเดียวกัน การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลก็ไม่จำเป็นว่าการปฏิบัติงานนั้นจะต้องมีประสิทธิภาพเสมอไป (ตุลา มหาสุธานนท์, 2545)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนั้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับ “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน” เพราะส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน นอกจากจะพัฒนาตามปัจจัยทางการบริหารพื้นฐานขององค์กรแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องนำเอาหลักพุทธธรรมหรือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้ามาเป็นกระบวนการหรือเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อันเป็นการสร้างแรงผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิถีทางและวัฒนธรรมการปฏิบัติงานอย่างจริงจังและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน
3. เพื่อนำเสนอพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร (Population) ได้แก่ บุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน จำนวน 365 คน (สำนักงาน ก.พ., 2564)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ (Taro Yamane) จำนวน 192 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา กลุ่มนักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และกลุ่มผู้รับบริการรวม 18 รูปหรือคน

การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 รูปหรือคน

3. เครื่องมือในการวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์

3.2 แบบสนทนากลุ่มเฉพาะ

3.3 แบบสอบถาม

โดยนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ (Index of item-Objective Congruent : IOC) ได้ค่าไม่ต่ำกว่า 0.80 ทุกข้อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try-Out) กับประชากรกลุ่มตัวอย่างนอกพื้นที่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน/ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการ

หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับคือ 0.977

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม และมีโครงสร้างคำถาม 5 ตอน ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง คือ บุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน จำนวน 3 ส่วนงาน โดยใช้วิธีการกระจายตามสัดส่วน ได้แบบสอบถามซึ่งผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ จำนวน 192 ชุด คิดเป็น 100 %

4.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) แบบตัวต่อตัวกับผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) จำนวน 18 รูปหรือคน ดำเนินการบันทึกข้อมูลที่ได้รับด้วยการจดบันทึก การทบทวนข้อมูลคำตอบ และการบันทึกเสียงให้ครบถ้วนตามคำถามในการสัมภาษณ์ และตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อนำมาเรียบเรียงเป็นผลการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติอนุมาน (Inferential Statistics)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเชิงเนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา การสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction)

ผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริการที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ด้านการร่วมแรงร่วมใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ด้านจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน มี 2 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า สมรรถนะของบุคลากร สามารถร่วมกันทำนาย

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน ได้ร้อยละ 26.4 และรายด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ได้ร้อยละ 29.0 และด้านการพัฒนา ได้ร้อยละ 26.0 ตามลำดับ
หลักผล 4 ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน มี 3 ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่า หลักผล 4 สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน ได้ร้อยละ 68.8 และรายด้าน ได้แก่ ด้าน อนามัยชพละ ชื่อสัตย์สุจริต ได้ร้อยละ 52.2 ด้านปัญญาพละ กำลังความรู้ ได้ร้อยละ 27.8 และด้านวิริยพละ นำสู่ปฏิบัติ ได้ร้อยละ 18.2 ตามลำดับ

3. รูปแบบพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2. ด้านการบริการที่ดี 3. การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ 4. ด้านจริยธรรม 5. ด้านการร่วมแรงร่วมใจ มีองค์ประกอบ 2 ส่วนด้วยกัน คือ หลักผล 4 และหลักการพัฒนาศมรรถนะบุคลากร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 หลักผล 4 มีลักษณะดังนี้ 1) ปัญญาพละ กำลังความรู้ ได้แก่ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานได้ มีการศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ สามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานได้ มีวิธีคิดวิเคราะห์และคาดคะเนแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นกับการปฏิบัติงาน มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 2) วิริยพละ นำสู่ปฏิบัติ ได้แก่ มีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ มีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงานอย่างขยันขันแข็ง มีใจแน่วแน่ตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์ในงานที่ทำ บริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 3) อนามัยชพละ ชื่อสัตย์สุจริต ได้แก่ ปฏิบัติงานโดยสุจริตเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว มีความรับผิดชอบโปร่งใสตรวจสอบได้ นำหลักจริยธรรมมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน มีต้นสายปลายเหตุและหลักฐานชี้ชัด ได้รับความไว้วางใจในการทำงาน 4) สังคหะพละ มีจิตอาสา ได้แก่ เอาใจใส่ต่อสวัสดิภาพและความเป็นอยู่ของบุคลากรอย่างทั่วถึง สามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานได้ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานโดยไม่หวังผลตอบแทน มีการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เพื่อนร่วมงาน มีความเสมอต้น เสมอปลาย และเสมอภาค

3.2 การพัฒนาศมรรถนะบุคลากร มีลักษณะ ดังนี้ 1) ด้านการศึกษา ได้แก่ ส่งเสริมให้ได้เข้ารับการศึกษ เพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาเพิ่มเติม ส่งเสริมให้นำความรู้มาปฏิบัติใช้ได้จริง 2) ด้านการฝึกอบรม ได้แก่ เปิดโอกาสให้เข้าฝึกอบรมตามความต้องการในการปฏิบัติงานมากขึ้น ฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ ความ

ชำนาญ และทักษะในการปฏิบัติงานมากขึ้น ฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความชำนาญและลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าร่วมอบรม ให้ความรู้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ 3) ด้านการพัฒนา ได้แก่ มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนหน้าที่การปฏิบัติงาน สนับสนุนให้พัฒนาตนเองให้ทันเทคโนโลยีใหม่ ๆ เสมอ พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน มอบหมายงานที่ท้าทายให้ปฏิบัติ ส่งเสริมให้บุคลากรได้เรียนรู้ทักษะการทำงานใหม่ ๆ

โดยเมื่อปัจจัยทั้ง 2 ประการข้างต้น เป็นตัวส่งเสริมให้เห็นถึงพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน ได้มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ยิ่งขึ้น ทั้ง 5 ด้าน มีลักษณะดังนี้ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ มีความละเอียดรอบคอบเอาใจใส่ตรวจสอบความถูกต้อง พัฒนาผลงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นหลัก ขยันหมั่นเพียรเพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติตามเป้าหมาย จัดลำดับสำคัญของงานที่ได้รับมอบหมาย กำหนดการดำเนินงานตามแผนระยะเวลาที่กำหนด 2) ด้านการบริการที่ดี ได้แก่ สร้างสรรค์การให้บริการ ให้บริการอย่างทันท่วงที อย่างเต็มกำลัง นำข้อบกพร่องต่าง ๆ ไปพัฒนาการให้บริการที่ดีขึ้น การติดตามและประเมินด้านพลังงานให้เป็นระบบ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการ 3) การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ได้แก่ รับทราบนโยบายแนวทางการบริการของกรม กระตุ้นให้บุคลากรเข้าใจนโยบาย เข้าใจโครงสร้างองค์กร นโยบาย และขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เข้าใจวัฒนธรรมองค์กร เตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงของระบบและกระบวนการปฏิบัติงาน 4) ด้านจริยธรรม ได้แก่ ยึดมั่นในหลักการจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ รอบรู้เข้าใจกฎระเบียบในการปฏิบัติงาน กล้าตัดสินใจและรับผิดชอบในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง 5) ด้านการร่วมแรงร่วมใจ ได้แก่ สนับสนุนให้ความร่วมมือและเรียนรู้การทำงานเป็นทีม ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนร่วมงาน ให้ข้อมูลในการปฏิบัติงานในส่วนของตนเองหรือข้อมูลอื่น ๆ ขยันหมั่นเพียรเพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติตามเป้าหมาย จัดเอาที่ตั้งละลายพฤติกรรม

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน พบว่า ทั้ง 5 ด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) ด้านการบริการที่ดี 3) ด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในอาชีพ 4) ด้านจริยธรรม 5) ด้านการร่วมแรงร่วมใจ ผลการวิจัยอยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการยึดมั่นในความถูกต้อง แสดงให้เห็น

ว่า บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต ถูกต้องตามกฎหมายและวินัยข้าราชการยึดมั่นในหลักการ จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพและจรรยาบรรณข้าราชการ ไม่ลำเอียงด้วยอคติหรือผลประโยชน์ก้ำกึ่งตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้อง เป็นธรรม ซึ่งความสอดคล้องกับงานวิจัยของพระณธีรวิชญ์ คมกัรปณโย (วรโกคินธนะโชค) (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะหลักของบุคลากรเทศบาลในยุคโลกาภิวัตน์ตามหลักพุทธธรรม” พบว่า สมรรถนะหลักของบุคลากรเทศบาลมี 5 ด้านคือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การยึดมั่นความถูกต้องชอบธรรมและจริยธรรม 3) ความเข้าใจในองค์กรและระบบงาน 4) บริการเป็นเลิศ 5) การทำงานเป็นทีม โดยพบว่าสมรรถนะหลักของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน พบว่า สมรรถนะของบุคลากร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01) แสดงว่า สมรรถนะของบุคลากร สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน ได้ร้อยละ 26.4 และรองลงมา คือ ด้านการศึกษา และด้านการพัฒนา แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน เป็นการบูรณาการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงานให้มีการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระ อินทรโสภา (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อสร้างขวัญกำลังใจของทหารเกณฑ์ในมณฑลทหารบกที่ 11” พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของทหารเกณฑ์ในมณฑลทหารบกที่ 11 ได้แก่ ปัจจัยด้านการพัฒนาศักยภาพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยด้านการพัฒนาศักยภาพกับขวัญและกำลังใจของทหารเกณฑ์ในมณฑลทหารบกที่ 11 พบว่า การพัฒนาศักยภาพ มีผลต่อขวัญกำลังใจทหารเกณฑ์ในมณฑลทหารบกที่ 11 ซึ่งการพัฒนาศักยภาพ สามารถอธิบายความผันแปรของขวัญกำลังใจทหารเกณฑ์ในมณฑลทหารบกที่ 11 ได้ร้อยละ 69.1 โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ 0.691 หลักสังเกตข้อ 4 ส่งผลต่อขวัญกำลังใจทหารเกณฑ์ในมณฑลทหารบกที่ 11 สามารถอธิบายความผันแปรของขวัญกำลังใจทหารเกณฑ์ในมณฑลทหารบกที่ 11 ได้ร้อยละ 55.8 โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ 0.558 ทั้งปัจจัยการพัฒนาศักยภาพและหลักสังเกตข้อ 4 ส่งผลรวมต่อขวัญกำลังใจทหารเกณฑ์ในมณฑลทหารบกที่ 11 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.001

หลักผล 4 ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน (มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01) แสดงว่า หลักผล 4 สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน ได้ร้อยละ 68.8 และรองลงมา

คือ ด้านอนวัชชผละ ชื่อสัตย์สุจริต ด้านปัญญาพละ กำลัง และด้านวิริยะพละ นำสู่ปฏิบัติ สามารถทำนายประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน ได้ร้อยละ 18.2 แสดงให้เห็นว่า การนำหลักพระธรรม 4 ประการ มาบูรณาการ ในด้านความรู้ที่มีอยู่ให้เพิ่มมากขึ้น แล้วนำความรู้ที่ได้นำไปปฏิบัติให้เป็นความก้าวหน้าขององค์กรหรือหน่วยงาน ให้มีความเจริญขึ้น รวมทั้งมีการปลูกฝังให้บุคลากรให้มีความซื่อสัตย์ต่อองค์กรในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสมณีก ธีรปัญโญ (กลั่นน้อม) (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการพัฒนาสมรรถนะต้นแบบข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะต้นแบบข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี พบว่า การพัฒนาสมรรถนะบุคลากร ประกอบด้วย การฝึกอบรม การศึกษา การพัฒนา ส่งผลต่อ ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำผู้บริหาร และสมรรถนะประจำสายงาน ส่งผลต่อสมรรถนะต้นแบบข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมร้อยละ 89.70 และ 3) หลักไตรสิกขาเพื่อการพัฒนาบุคคล ประกอบด้วย ศีล การฝึกฝนในด้านของความประพฤติ สมาธิ การฝึกฝนในด้านของจิตใจ และ ปัญญา การพัฒนาในด้านการเรียนรู้ ส่งผลต่อสมรรถนะต้นแบบข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวมได้อย่างดียิ่งร้อยละ 84.20

3. รูปแบบพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน

ผู้วิจัยอภิปรายผล พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน โดยยกข้อค้นพบจากผลการวิจัยที่น่าสนใจมาอภิปรายผลดังนี้ อนวัชชผละ (ชื่อสัตย์สุจริต) มาเป็นอันดับ 1 แสดงให้เห็นว่าการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างแท้จริงนั้นบุคลากรจะต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตไม่คอร์รัปชันและมุ่งเน้นประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญโดยทั้งนี้ข้อค้นพบที่สำคัญคือ ปฏิบัติงานโดยสุจริตเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว มีความรับผิดชอบโปร่งใส ตรวจสอบได้ นำหลักจริยธรรมมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระพงษ์ศักดิ์ สนมมโน (เกษวงค์รอด) (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พุทธธรรมาภิบาลเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดสระแก้ว” พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดสระแก้วมีจุดเด่น คือ 1) ปัญญาพละ (กำลังความรู้) ประกอบด้วย พัฒนาความรู้ มุ่งสู่นวัตกรรม นำเทคโนโลยีมาใช้ เป้าหมายชัดเจน เน้นประโยชน์ส่วนรวม ร่วมวิเคราะห์สถานการณ์ บริหารงานตามแนวโน้ม 2) วิริยะพละ (นำสู่การปฏิบัติ) ประกอบด้วย พัฒนาศักยภาพความรู้ มุ่งสู่การปฏิบัติ เป้าหมายเด่นชัด มีตัวชี้วัดความสำเร็จ จิตใจตั้งมั่น ขยันต่อสู้ รับผิดชอบต่อ 3) อนวัชชผละ (ชื่อสัตย์สุจริต)

ประกอบด้วย มีระเบียบวินัย ไม่คอร์รัปชัน ยึดมั่นจริยธรรม เลิศล้ำธรรมาภิบาล ทำงานโปร่งใส ไม่ทิ้งคุณธรรม น้อมนำกฎกติกา 4) สังคหผล (มีจิตอาสา) ประกอบด้วย มนุษย์สัมพันธ์ดี มีจิตอาสา บริการก้าวหน้า พัฒนาความร่วมมือ ยึดถือความอาทร มีธรรมทาน ช่วยเหลือส่วนรวม

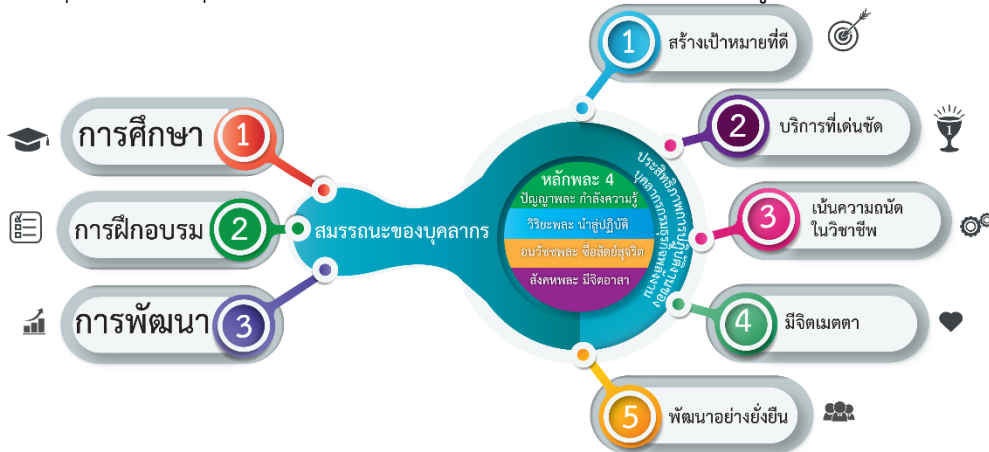
อันดับ 2 ได้แก่ วริยพละ แสดงให้เห็นว่าในการปฏิบัติงานของบุคลากรนั้นจะต้องมีความกระตือรือร้นและเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน และควรส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ มีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติงานอย่างขยันขันแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภวัต นิตยโชติ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะตามหลักพละ 4 ของบุคลากรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสงขลา” พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะตามหลักพละ 4 ของบุคลากรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา พบว่า ใช้เทคนิคการฝึกอบรมที่หลากหลาย โดยใช้สื่อประสมใช้เกมและกิจกรรม แบบค่อยเป็นค่อยไป แยกเฉพาะกลุ่มโดยให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ให้มีวิธีคิดที่เป็นระบบ ระเบียบ มีขั้นตอน โดยใช้เหตุผล มีสติ สมาธิ ฝึกฝนให้มองรอบด้าน รู้จักตนเอง รู้จักคนที่เกี่ยวข้องรอบรู้ในงานที่ทำ แม่นยำในกฎระเบียบ เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ตลอดเวลา มีความคิดสร้างสรรค์ มีความฉลาดในการบริหารจัดการ มีความมุ่งมั่นขยัน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคมาชะงักงัน นอบน้อม พุดจาไพเราะ มีความประพฤติดี ห่างไกลอบายมุขทั้งหลาย สร้างสรรค์งานบริการที่ดีเหนือความคาดหวัง มีใจรักในการบริการ ให้บริการอย่างทุ่มเทเต็มกำลัง ให้บริการดูจรรยาบรรณ มีความรู้ความเชี่ยวชาญในงานสูง อดทนอดกลั้น และกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มัวเมายุ่งเกี่ยวในอบายมุข ไม่ออกแวก เกรงกลัวต่อบาป มีกำลังใจที่เข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคง

อันดับ 3 ได้แก่ สังคหผล (มีจิตอาสา) แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพปฏิบัติงานนั้นเนื่องจากบุคลากรกรมธุรกิจพลังงานเป็นบุคลากรของรัฐที่เข้ามารับใช้ประชาชน ดังนั้นงานจิตอาสาหรือการให้บริการจึงเป็นงานที่สำคัญเพราะเป็นความคาดหวังของประชาชน ดังนั้นถ้าหากเจ้าหน้าที่ให้บริการที่ดี ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานโดยไม่หวังผลตอบแทน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีความโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่จะทำให้เกิดความยอมรับนับถือซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แบบจำลองการบริหารเชิงพุทธบูรณาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” พบว่า ผู้ปฏิบัติงานใช้หลักสังคหวัตถุ 4 โดยมีความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีความโอบอ้อมอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในทุกภาคส่วนเพื่อให้การบริหารงาน ของท้องถิ่นประสบความสำเร็จซึ่งการใช้หลักพุทธธรรมดังกล่าวทำให้การบริหารเชิงพุทธบูรณาการของท้องถิ่นมีความเป็นเอกภาพเข้มแข็งและยั่งยืน

อันดับที่ 4 ได้แก่ ปัญญาพละ (กำลังความรู้) มาเป็นอันดับสุดท้าย แสดงให้เห็นว่า ปัญญาเป็นสิ่งที่สำคัญแต่ปัญญานั้นทุกคนที่ได้รับการเข้ามาปฏิบัติงานนั้นในส่วนของปัญญา อาจจะมองเห็นได้ยากเพราะเป็นคุณสมบัติที่อยู่ภายในแต่ว่าปัญญาจะต้องถูกนำมาพัฒนา ผ่านการปฏิบัติงานเช่นการมีความซื่อสัตย์สุจริต การปฏิบัติงานด้วยความขยันหมั่นเพียร หรือการให้บริการบุคคลอื่นแต่ทั้งนี้ปัญญาก็ยังถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญแม้ปัญญาจะเป็นลำดับสุดท้ายแต่บุคลากรก็ต้องหมั่นแสวงหาความรู้เก็บเกี่ยวฝึกอบรมพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิด ปัญญาและนำองค์ความรู้เหล่านั้นมาสู่การปฏิบัติ มาสู่การให้บริการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจตน ดันติวนิชชานนท์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของพระพุทธศาสนาในการพัฒนาชาติ : มุมมองของ อาจารย์ป่วย อึ้งภากรณ์” ซึ่งเห็นว่าธรรมะหมวดนี้มีความสำคัญ เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้คน เกิดมีกำลังหรือพลังในตัวที่จะทำให้มีความมั่นใจ ไม่หวั่นกลัวอะไร คือ มีกำลังปัญญา กำลัง ความเพียร กำลังความสุจริต กำลังการที่ได้สงเคราะห์ช่วยเหลือบำเพ็ญประโยชน์ ได้เลือก นำหลักจตุพละมาอธิบายเพราะเป็นหลักที่มีความสมบูรณ์ทำให้รู้ว่าอะไรเป็นความจริง ความดีและความงาม จึงต้องอาศัยปัญญาเป็นเบื้องต้นเพื่อหาช่องทางไปสู่จุดหมายอัน ประเสริฐ แต่ปัญญาอย่างเดียวไม่เพียงพอเพราะถ้ารู้จริงแต่เกียจคร้านหรือเพิกเฉยทำให้ไม่สามารถสร้างงานหรือประโยชน์อะไรได้ ฉะนั้นจึงต้องใช้กำลังที่ 2 คือ ความเพียร แต่ถ้า หากมีความเพียรและปัญญา เปรียบเสมือนรถมีเครื่องยนต์ มีผู้ขับที่มีความชำนาญนั้นยังไม่พอ ต้องมีเบรกและทางเสือ คือ สติ ในการคอยรั้งไว้ไม่ให้ปฏิบัติสิ่งที่เห็นโทษและมีภัย สิ่ง สำคัญที่ขาดไม่ได้คือต้องคิดถึงคนอื่น มีเมตตากรุณาเป็นที่ตั้ง สงเคราะห์เกื้อกูลผู้อื่นให้พ้น ทุกข์และมีความสุขพบว่า พระพุทธศาสนามีส่วนส่งเสริมปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาชาติให้ มีความสงบเรียบร้อย หากประชาชนตระหนักรู้ถึงคุณค่าของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พร้อมน้อมนำไปปฏิบัติ เมื่อจะตั้งเป้าหมายในการพัฒนาย่อมอยู่บนพื้นฐานของศีลธรรม และยุติธรรมในสังคมด้วยความเมตตา ในกระบวนการดำเนินงานพัฒนาเป็นอย่างรอบคอบ มีการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน อาศัยหลัก “สติ” หรือ “ความไม่ประมาท” สิ่งสำคัญคือ ผู้นำต้องมีคุณธรรมใช้อำนาจในการพัฒนาอย่างเหมาะสม คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็น ที่ตั้ง ไม่เบียดเบียนประชาชน ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการ ปกครองและข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเยาวชนใน

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน” สามารถสังเคราะห์ได้เป็นองค์ความรู้ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน” สามารถอธิบายได้ว่า พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ (สมรรถนะของบุคลากร + พุทธบูรณาการหลักผล 4) = เกิดประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ดังต่อไปนี้

1 สมรรถนะของบุคลากร ประกอบด้วย (1) การศึกษา (2) การฝึกอบรม (3) การพัฒนา

1 พุทธบูรณาการหลักผล 4 หลักผล 4 เป็นหลักธรรมที่ช่วยให้นักบริหารปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ นักบริหาร จะสามารถวางแผน จัดองค์การ แต่งตั้งบุคลากร อำนาจการ และควบคุมได้ดีต้องมีความฉลาด ขยัน สุจริตและมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย 1) ปัญญาพละ กำลังความรู้ 2) วิริยะพละ นำสู่ปฏิบัติ 3) อนวัชพละ ชื่อสัตย์สุจริต 4) สังคหพละ มีจิตอาสา

นำไปสู่การเกิดประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นคือการพัฒนาที่มีคุณค่าที่สุดในบรรดาทรัพยากรทั้งหลายไม่ว่าจะเป็น เงิน วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ เพราะมนุษย์เป็นสิ่งที่มีชีวิต สามารถใช้สติปัญญาใช้ความคิดที่ได้รับมาจากการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้สึกรู้คิด มีทักษะและมีความสามารถในการพัฒนาตน พัฒนาคนและพัฒนางานในด้านต่าง ๆ ให้เกิดความ

เจริญก้าวหน้าได้ไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจสังคม การเมือง หรืออื่น ๆ การพัฒนามีความเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์แก่บุคลากรขององค์กร เพื่อให้ความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงความต้องการขององค์กร เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน ได้แก่ สร้างเป้าหมายที่ดี บริการที่เด่นชัด เน้นความถนัดในวิชาชีพ มีจิตเมตตา พัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. กรมธุรกิจพลังงานควรมีการศึกษา อย่างสร้างสรรค์ และพัฒนาผลงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์เป็นหลัก
2. กรมธุรกิจพลังงาน ควรกำหนดนโยบายการศึกษาเพื่อให้เกิดความรอบรู้ หรือให้เข้าใจกฎ ระเบียบ ในการปฏิบัติงาน และยึดมั่นในหลักการและความถูกต้อง ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
3. กรมธุรกิจพลังงาน ควรมีการกำหนดนโยบาย ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้เข้าใจวัฒนธรรมองค์กร และสามารถนำองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. กรมธุรกิจพลังงาน ควรมีการจัดการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน
2. กรมธุรกิจพลังงาน ควรมีการจัดการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญ และทักษะในการปฏิบัติงานมากขึ้น
3. กรมธุรกิจพลังงาน ควรมีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนหน้าที่การปฏิบัติงาน เพื่อให้เรียนรู้การปฏิบัติงานและ ลักษณะงานในรูปแบบต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลในด้านอื่น ๆ ที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมธุรกิจพลังงาน โดยเฉพาะปัจจัยที่เป็นแนวคิด ทฤษฎีการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อให้ทราบและเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นของ ทำให้สามารถแก้ไขในด้านอื่น ๆ ที่ยังขาดในการศึกษาวิจัยวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาพลังงานในอนาคต
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับบุคลากร ภายในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในยุคปัจจุบันว่ามีความสำคัญอย่างไรบ้าง
3. ควรศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลเพื่อการปฏิบัติงานที่ดีของบุคลากร ในการพัฒนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือกรมธุรกิจพลังงานอย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- เจตนัน ตันตวิณิชนานนท์. (2557). บทบาทของพระพุทธศาสนาในการพัฒนาชาติ: มุมมองของอาจารย์ ป่วยอิง ภากรณ. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 4(2), 341-355.
- ตุลา มหาสุวานนท์. (2545). หลักการจัดการ หลักการบริหาร. กรุงเทพฯ: ธนัธการพิมพ์
- ทิพยาภา น้อยสกุล. (2553). *พฤติกรรมการสื่อสารในองค์กรของกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงาน* (รายงานวิจัย). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประกาศิต ชัยรัตน์. (2560). หลักพุทธธรรมเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจสันติบาล. *วารสารปรัชญาปริทรรศน์*, 2(2), 4-5.
- พระณธีรวิชัย คมกัธิ์ปญโญ (วรโกคินธนะโชค). (2560). *การพัฒนาสมรรถนะหลักของบุคลากรเทศบาลในยุคโลกาภิวัตน์ตามหลักพุทธธรรม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพงษ์ศักดิ์ สนมมโน (เกษวงศ์รอด). (2564). *พุทธธรรมมาภิบาลเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดสระแก้ว* (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภวัต นิตยโชติ. (2561). *การพัฒนาสมรรถนะตามหลักพละ 4 ของบุคลากรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสงขลา* (ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์. (2557). *แบบจำลองการบริหารเชิงพุทธบูรณาการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- วิลารวรรณ รพีพิศาล. (2549). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิจิตรหัตถกรรม.
- วีระ อินทรโสภา. (2564). *การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อสร้างขวัญกำลังใจของทหารเกณฑ์ในมณฑลทหารบกที่ 11* (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงาน ก.พ. (2564). *แบบรายงานทรัพยากรบุคคลประจำปีของส่วนราชการระดับกรม*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.